

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

อเทยเยสุ ทท ทาน

เทยเยสุ นปเปจจติ

อาปาสุ พยสนํ ปตโต

สหายํ นาธิคจจติ.

ผู้ใดให้ทานในบุคคลที่ไม่ควรให้ ไม่ให้ในคนที่ควรให้ ผู้นั้นถึงความเสื่อม
เพราะอันตราย ย่อมไม่ได้สหาย.

(โพธิสตต) ขุ. ขา. จตุกก ๒๗/๑๒๙

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป
ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

อตตา หิ อตตโน นาโถ โโก หิ นาโถ ปโร สียา อตตนา หิ สุนฺเตน นาคํ ลกฺขํ ทุลลภํ. ตนแล เป็นที่พึงของตน คนอื่น ใครเล่า จะเป็นที่พึงได้ ก็บุคคลมีตนฝึกฝนดีแล้ว ย่อมได้ที่พึงที่ได้ยาก. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๒๖	นตฺถิ อตฺตสมํ เปมํ นตฺถิ ธนฺณสมํ ธนํ นตฺถิ ปญฺญาสมา อาภา วุฏฺฐิ เว ปรมมา สรา. สิ่งที่รัก (อื่น) เสมอด้วยตน ไม่มี , ทรัพย์ (อื่น) เสมอด้วย ข้าวเปลือก ไม่มี , แสงสว่าง (อื่น) เสมอด้วยปัญญา ไม่มี , ฝนแล เป็นสระอย่างยิ่ง. (พุทธ) ส. ส. ๑๕/๙
ยสฺส อจฺจนตฺตสฺสึลลํ มาลฺวา สาลมฺมิวตฺถตํ กโรติ โส ตถตฺตานํ ยถา นํ อิจจติ ทิโส. ผู้ใด มีความไร้ศีลธรรมครอบคลุมน เหมือนย่านทรายคลุม ไม้สาละ ผู้นั้นชื่อว่า ทำตนเหมือนถูกผู้ร้ายคุมตัว. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๓๗	อปฺปมาทโร ติ กิขุ ปมาเท ภยทสฺสิ วา สญฺโฆชนํ อนุ ภูตํ ททํ อคฺคิวั คจจติ. ภิกษุยินดีในความไม่ประมาท หรือเห็นภัยในความประมาท ย่อมเผาสงโยชน์น้อยใหญ่ไป เหมือนไฟไหม้เชื้อน้อยใหญ่ไป ฉะนั้น. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๑๙
อนนโท พลโท โหติ วตฺถโท โหติ วณฺณโท ยานโท สุขโท โหติ ทิปโท โหติ จกฺขุโท. ผู้ให้ข้าว ชื่อว่าให้กำลัง ผู้ให้ผ้า ชื่อว่าให้ผิวพรรณ ผู้ให้ยาน พาหนะ ชื่อว่าให้ความสุข ผู้ให้ประทีปโคมไฟ ชื่อว่าให้จักขุ. (พุทธ) ส. ส. ๑๕/๔๔	มนาปทายี ลภเต มนาปํ อคฺคสฺส ทาทา ลภเต ปุนคฺคํ วรสสฺส ทาทา วรลาภี จ โหติ เสฏฺฐนทโท เสฏฺฐมฺเปติ จานํ. ผู้ให้ของชอบ ย่อมได้ของชอบ ผู้ให้ของเลิศ ย่อมได้ของเลิศ ผู้ให้ของดี ย่อมได้ของดี ผู้ให้ของประเสริฐ ย่อมถึงฐานะอัน ประเสริฐ. (พุทธ) อง. ปญจก. ๒๒/๕๖